

MAANDAG

1 JUNIJ.

UTRECHTSCH PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

UTRECHT 31 Mei.

De Regering en onze Kamer.

Het valt niet te ontkennen, dat er, sedert de Ministeriële wijzigingen, die nu voor ongeveer een jaar aanvingen, zich een weinig bevredigenden geest tusschen de Regering en onze vertegenwoordiging geopenbaard heeft. Om niet weder te gewagen van de scènes, die bij de behandeling der Begrootingswetten in onze Wetgevende Vergadering plaats grepen en van de eindeloze discussiën, die toen een aanzienlijk gedeelte van haren zittingtijd deden verloren gaan, zoo is men, ook sedert den aanvang van dit jaar, niet gelukkig in de behandeling der zaken. Verschillende wetsvoordragten werden behandeld, maar bijna overal was verschil van meening, zoo geen strijd tusschen het Ministerie en de Kamer. Werden de voordragten ten slotte aangenomen, het geschiedde met zoovele wijzigingen, dat de hoofden der betrokken Departementen er bezwaarlijk hun eigen werk in mogen hebben teruggevonden, zooals bij de thans aangenomen wet op de Jagt en Visscherij treffend is gebleken.

Allen voorzeker, wie de ware belangen des Vaderlands ter harte gaan, betreuren met ons dergelijken gang van zaken. Men ziet daardoor toch in de reeds zoo ver gevorderde zitting onzer Kamers tot dusverre bijna niets nuttigs tot stand gebracht. En toch, men weet het, dat daarin zooveel te doen was. De wet op het Onderwijs, het grootste en moeilijkste, en zeker voor de toekomstige belangen van ons land gewichtigste onderwerp, wacht nog hare behandeling en beslissing. De wet op de Regterlijke Organisatie, waardoor aan ons geheel regtswezen eene nieuwe toekomst zal gegeven worden, blijft, na gewisselde rapporten en Memories van Beantwoording, nog altijd buiten behandeling. Evenzoo is het gelegen met de reeds geruimen tijd aanhangige wet tot regeling der zamenstelling en bevoegdheid van den Raad van Staten. Eene nieuwe wetsvoordragt, tot herziening der wet op het personeel is ingediend, als grondslag voor de belangrijkste wijzigingen in ons Belastingstelsel, die niet alleen op de geldmiddelen des Rijks, maar vooral op die der gemeenten beslissenden invloed zullen uitoefenen: de Regering acht het wenschelijk, dat dit onderwerp zoo spoedig mogelijk worde afgedaan, omdat, zullen de gemeenten in het volgende jaar nog het genot kunnen hebben der gunstige bepalingen, haar door de Regering toegedacht, het noodig is, dat de wettelijke verordeningen daartoe strekkende nog in deze zitting tot stand komen. Men heeft daarenboven, volgens de toezegging van den Minister van Finantiën eerst-daags nog wetsvoordragten te wachten tot regeling van 's Rijks algemeene komptabiliteit; eene tot regeling van de zamenstelling en de taak der algemeene Rekenkamer; eene tot Regeling van de geldelijke aansprakelijkheid der Hoofden van Ministeriële Departementen.

Hoogst belangrijke zaken zijn derhalve aanhangig; gestadig worden daarbij nieuwe als het ware opgehoopt; maar van afdoening verneemt men weinig, of het moet den aankoop van een gebouw, eenige naturalisatie, of de goedkeuring eener ruiling tusschen den Staat en de gemeente Amersfoort betreffen!

In de Kamer werd dan ook geklaagd over het "gedurig uitstellen van zaken, zonder dat iets wordt afgedaan, waardoor zooveel tijd verloren gaat." De Regering schijnt grond voor zulke klagten te geven, door met hare Memories van Beantwoording op gemaakte aanmerkingen zoo achterlijk te blijven: door de Kamer — na de regeling der Jagt en Visscherij — weder voor eenigen tijd huiswaarts te zenden, om zich inmiddels over de onderwijs-wet te kunnen beraden. Men zoude inderdaad geneigd zijn, zoo al niet met de organen der ultra liberale partij te vragen, of wij een Bestuur hebben (*Arnh. Cour.*), dan toch zeker of het genoegzaam homogeen is, om krachtig en met nadruk naar buiten te handelen, om die impulsie, dien voortgang aan den loop der zaken te geven, die dringend noodig is?

Maar, waar wij onze bezwaren tegen den gang door het Bestuur gekozen, niet verzwijgen, mogen wij evenmin onze bezwaren ontveinen over de wijze van handelen der wetgevende magt. Of klinken klagten over langzaamheid en dralen niet vreemd uit

den boezem eener vergadering, die 16 dagen doorbrengt, om eene wet op de Jagt en Visscherij in openbare discussie te behandelen: die lange en uitvoerige beraadslagingen houdt over weinig beduidende amendementen en sub-amendementen. Of kunnen amendementen als die van den heer *Hooijck*, 't welk met 38 tegen 13, en van den heer *Westerhoff*, 't welk met 47 tegen 4 stemmen werd verworpen, naar aard, strekking en bijval wel onder de goed doordachte gerekend worden? Zijn al de gedachtenwisselingen, raadgevingen en veranderingen, die bij de openbare behandeling dezer wetsvoordragt werden in het midden gebracht, inderdaad nuttig en noodig geweest, dan is het zeker, dat niet alleen de Regering zich in hare voordragt zeer slecht van hare taak moet hebben gekwet, maar ook de kommissiën van Rapporteurs uit de Kamer. Wij gelooven een en ander niet en achten, ook op grond van het gevoelen van praktische mannen, het wetsontwerp onder de handen der Kamer niet veel verbeterd.

Zeker is het, dat de toepassing van het beginsel in art. 107 der Grondwet neêrgelegd, en krachtens 't welk de Tweede Kamer "het regt heeft wijzigingen in een voorstel des Konings te maken," toegepast, zoo als dit bij de onderhavige wetsvoordragt geschied is, geenszins kan strekken, om de zoo noodige harmonie tusschen de verschillende deelen der Regering te bevorderen; — ten eenenmale onbestaanbaar mag gerekend worden met het vervaardigen eener goede en deugdelijke wet; — in het geheel niet geschikt is, om 'den gang der zaken te bespoedigen; — gewis niet strekken kan, om de wetgevende magt in de publieke opinie te doen rijzen.

Een in openbare discussiën gestadig vitten en afkeuren, niet slechts van beginsels, niet slechts van volzinnen, maar van woorden moet tot bitterheid en eindelijk tot misverstand voeren. Zoo werd immers art. 22, door allerlei amendementen en sub-amendementen ten slotte zoo duister, dat men de stemming daarover een dag moest uitstellen, om de zaak eerst nog eens bedaard te overwegen. Maar hoe dikwerf worden schijnbaar zeer goede veranderingen en wijzigingen van enkele woorden aangenomen, die later blijken met de geheele oekonomie der wet toch niet wel te rijmen! Worden de amendementen van meer gewigt, brengen zij andere beginsels in de wet, zoo als dat van den heer *Thorbecke* op art. 20, van den heer *Sanders* op de strafbepalingen, zoo eischen zij minstens een geheel nieuw onderzoek, derhalve eene schorsing gedurende een of meer dagen van de verdere behandeling, hetgeen daarvoor juist niet gunstig kan zijn, en in allen gevalle veel tijd kost, terwijl men bij de aanneming daarvan te verwachten heeft, dat een ministerie, 't welk van zijne zijde de zaken goed doordacht heeft, het ontwerp intrekt en daarmede alle besteedde tijd en moeite verloren is.

Geldt het amendement intusschen *beginselen* zoo zal de parlementaire strijd daarover vruchtbaar kunnen zijn en der moeite en der tijd waardig: geldt het *individuele* opvattingen en invallen, zoo ontgaat de parlementaire beraadslaging in eene verwarde woordenstrijd, die dikwerf door velen niet eens begrepen wordt, die menigeen, even als zoo dikwerf in onze gemeenteraden, doet ijveren voor een amendement, waarvan ten slotte niemand het hooge gewigt inziet dan de voorsteller: of aanleiding geeft (even als het verbod van eijeren zoeken en rapen in art. 22 der bewuste wet), tot zoovele amendementen, sub-amendementen, wijzigingen, wijzigingen op wijzigingen, raadgevingen, en verbeteringen van redaktie, dat daardoor de eigenlijke redaktie geheel onverstaaenbaar wordt. Beide deze gevallen worden te beklagelijker, naarmate men ze in oogenblikken ziet plaats grijpen, waarin hoogere en gewigtiger belangen dringend de aandacht en de onverdeelde krachten der regering en der wetgevende magt vorderen.

Men zoude uit het gezegde ten onregte besluiten, dat wij het regt van amendement afkeuren of zouden wenschen te beperken. Het is een hoogst gewigtig, hoogst nuttig konstitutioneel regt, maar het eischt *takt*, eerlijkheid en omzigtigheid, om daarvan een behoorlijk gebruik te maken. Kwade trouw, onkunde, eigenwijsheid of zucht om zich populair te maken, kunnen daaraan eene zeer noodlottige strek-

king geven. De parlementaire geschiedenis van Europa leert, dat het doorgaans de eerste aanleiding is geworden tot die langwijlige en gerekte behandeling van zaken, tot dat onbeduidend twisten over woorden, die wetgevende lichamen in minachting bragten en hunnen val voorbereidden. Moge onze wetgevende magt dit bedenken en haar regt in deze steeds doelmatig aanwenden, zij zal dan met meer regt nog op bespoedigde behandeling van wezenlijk groote belangen ook bij de Regering kunnen aandringen, die van hare zijde door onbegrijpelijk dralen dergelijken drang in allen opzichte verdient.

— Heden morgen wordt ons **per Telegraaf** uit Brussel gemeld, "dat de minister van Binnenl. zaken gister in de zitting van de Kamer van volksvertegenwoordigers het Koninklijk besluit heeft bekend gemaakt, volgens 't welk de zitting der Kamers voor een onbepaalden tijd is verdaagd. Men meent algemeen, dat dit besluit eene algeheele intrekking van de wet op de liefdadigheids-instellingen zal ten gevolge hebben, en dat men dus op die wijze de onrust door het geheele land zal trachten weg te nemen."

Dit bericht zal zeker algemeen welkom zijn; ofschoon eene algeheele ontbinding der Kamers nog meerdere gerustheid zou verwekken.

Ten opzichte der onlusten in België, verneemt men heden, dat op verschillende plaatsen ongeregelde heden hebben plaats gehad, die doen zien hoeveel sympathie de Roomsche geestelijkheid er bezit. Zij mogt de boeren kunnen bewegen hunne stemmen op de klerikalen uit te brengen, het verlichte gedeelte der natie zal nooit instemmen met de meening, dat de geestelijkheid alle magt in banden moet hebben. Niet alleen heeft men dan ook in Brussel het hoofd opgestoken maar ook Antwerpen, Bergen en, naar men zegt, Gend hebben dit voorbeeld gevolgd. Het is waarlijk te betreuren, dat het Belgische ministerie het zoo verre heeft laten komen, en dat het, 't zij door blindheid geslagen, of door overmaat van fanatisme het geheele land aan den leidband der geestelijken wil overleveren. Men betreurt het thans, en keurt het af, dat de volksmenigte zich tot geweldenarijen heeft doen verleiden, die zeker niet in het plan dergenen lagen, die door hunne tegenwoordigheid bij het volksrumoer wellicht kracht hebben gegeven aan eene demonstratie, die alleen als zoodanig had behooren te blijven. Het gemeen is echter verder gegaan, en, hoewel men van sommige plaatsen de uitkomsten kent, is men nog in vrees voor die van anderen.

Zoo als wij onlangs zeiden, blijft de vrijgevigheid van de Engelsche huizen aan de vorstelijke personen groot. Men heeft bij de tweede lezing van de bill. betreffende de gift aan de oudste dochter der Koningin, bij gelegenheid van haar huwelijk met den Prins van Pruisen, getracht het jaarlijksche inkomen van 8000 pond te doen ophouden, wanneer de prinses eenmaal koningin van Pruisen mogt worden zijn; doch de voorsteller heeft zich genoopt gezien, dit voorstel weder in te trekken. De wet zegt thans, dat de gift ingaat op het oogenblik van het huwelijk der vorstin, en dat het jaargeld per vierendeeljaars zal worden uitgekeerd.

In de zitting van het Huis heeft de heer *Ch. Napier* te vergeefs getracht, om een onderzoek te doen instellen naar de tegenwoordige organisatie der admiraliteit. Zijn voorstel deswege is met eene groote meerderheid afgestemd.

Uit Bombay en China zijn berichten ontvangen. De troepen in de Persische golf aangekomen, doch nog niet ontscheept, zijn onmiddellijk terug geroepen. De Engelsche vloot bij China had reeds belangrijke versterkingen bekomen.

Het Wiener kabinet heeft zijn gezant te Kopenhagen eene dépêche gezonden, ter mededeeling aan het Deensch kabinet bestemd, en waarin het zijne oprechte tevredenheid betuigt over de mededeeling, dat den Stenden van het hertogdom Holstein een herzien ontwerp der konstitutie ter overweging zal worden aangeboden.

Om echter alle misverstand voor te komen, merkt graaf *v. Bülow* daarin op, dat het noodig is, dat het den Stenden van Holstein en Lauenburg blijve vrijstaan hunne beraadslagingen uit te strekken tot de

positie en vertegenwoordiging dier hertogdommen in de algemeene konstitutie, hetgeen men dan ook niet twijfelde of in het plan der regering lag. — Hoewel in de Deensche dépêche niet van Lauenburg gesproken wordt, meende men toch zich te kunnen verzekeren houden, dat de regering niet voornemens was den Stenden van Lauenburg mindere regten toe te kennen dan dien van Holstein.

— Naar onzen lezers reeds bekend is, heeft de redaktie eene overeenkomst met het stedelijk bestuur gesloten, omtrent de openbaarmaking van de gemeente-verslagen. Dien ten gevolge gaat hierna het eerste vel, bevattende de verslagen der zittingen van 8 en 29 Januarij; spoedig hopen wij de verdere te kunnen doen volgen, om het verslag voor dit jaar volledig te maken, en het bij volgende zittingen voortaan dadelijk te kunnen in gereedheid brengen.

— Z. M. heeft goedgevonden: 1°. aan den heer L. J. A. van der Kun, inspekt. van den waterst. in algem. dienst, vergunning te verleen tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder der orde van den Rooden Adelaar 2e kl. met de ster; 2°. aan den heer J. C. Eysell, referend. bij het dep. van binnenl. zaken, vergunning te verleen tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder der orde van den R. Adelaar 2e kl.; 3°. aan den ing. van den waterst. W. C. P. baron van Reede van Oudtshoorn, ing. bij de Nederl. Rijnspoorweg-maatschappij, vergunning te verleen tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder der orde van den R. Adelaar 3e kl., hun respectievelijk door Z. M. den Koning van Pruisen geschonken.

— Den 1. Junij wordt Z. M. de koning van het Loo te 's Hage terug verwacht, om geduren vijf dagen aldaar te verblijven. Ook de komst van Z. K. H. prins Hendrik uit Luxemburg wordt Maandag te gemoet gezien.

— Men verneemt dat H. M. de koningin-moeder op 12 Junij e. k. naar Soestdijk zal vertrekken.

*— Ten opzichte van den meermalen besproken diefstal van haver uit de garnizoens-stallen te Amersfoort door militairen (die eene kruiwagenstraf van 3 en 1 jaar, hun door den krijgstraad te Utrecht met vervallen verklaring van den militairen stand opgelegd, reeds ondergaan), heb ik vernomen, dat de regibank geene genoegzame bezwaren tot verdere vervolging van de burgerlijke beklagden B. S. . . . c. s. wegens medeplichtigheid heeft bevonden, en zich wijders onbevoegd verklaard heeft, kennis te nemen van de zaak tegen de militaire beschuldigten, dezen verwijzende naar den bevoegden regter.

*— Volgens een partikulier schrijven van Marseille was Zr. Ms. fregat de Ruijter den 26. dezer van daar vertrokken naar Tripoli. Gezegd fregat zou aldaar embarkeren den Ned. Konsul en familie, om die naar Toulon over te voeren. De verdere bestemming was nog onbekend.

— Ten aanzien van de feesten, welke den 16., 17. en 18 Junij zullen worden gevierd door officieren en oud-officieren der zee- en landmagt, versierd met de medaille van 1832, ter herinnering aan de verdediging van de citadel van Antwerpen, wordt gemeld, dat de feestgenooten zich den eersten dag in 's Gravenhage zullen vereenigen in de nieuw gebouwde zaal van den heer Paulé, en dat in den avond van dien dag in den Hollandschen schouwburg een op het feest toepasselijk stuk zal worden opgevoerd, waaraan moeite noch kosten zullen worden gespaard. Vermits de dag van den 17., de geboortedag van H. M. de Koningin, bij welken ook de geboortedag van Z. M. den Koning wordt gevierd, op zich zelve een feestdag oplevert, zullen door de zorg van het gemeente-bestuur illuminatiën worden ingerigt en zal een vuurwerk in de Maliebaan worden afgebrand, terwijl de paviljoenen in het Bosch eigenaardig zullen worden versierd. Woensdag den 18. zullen de feestvierenden in de zaal van het Metalen Kruis bijeenkomen en zal het daarbij blijken, dat het hier eene vereniging geldt van wapenbroeders in den strijd van 1830, zoowel als in dien van 1832. Tegen den 16. wordt de komst van Z. M. den Koning en van de leden van het koninklijk gezin in de genoemde stad tegemoet gezien.

 Nederl. Ct. leest men: Op zuiverheid van taal en op onze wetten over het algemeen geen aanspraak. De heer v. Lennep heeft dit in den tijdschrift onzer grondwet getoond. De heer v. Lennep heeft zich de moeite getroost, het wetsontwerp op het lager onderwijs taalkundig te bespreken. In eene brochure, getiteld *Taalkundige overzichten over het wetsontwerp op het lager onderwijs*, uitgekomen bij Altman en v. d. Palm, wordt hij op zeer geestige wijze uitgesproken over het taalkennis in onze ministerieële bureaus.

— Gisteren zijn aan de Leidsche Hoogeschool tot doktoren in de regten bevorderd, de heeren J. B. van Osenbruggen en W. M. Frieswijk, beiden van 's Gravenhage, de eerste na openbare verdediging van zijn Akademisch proefschrift: *de regten en verplichtingen van den regter-kommissaris in het Nederlandsche Faillietenregt, vergeleken met die in de Belgische Wetgeving van den 18 April 1851 en de Pruisische van 8 en 9 Mei 1855*, en de laatste met *Theses*.

— Aanstaaenden Dingsdag, den 2. Junij, betrekken de kadets der Koninkl. Akademie te Breda van het 3. en 4. studiejaar het nabijgelegen kamp op de Oosterhoutsche heide, om aldaar tot half Julij te verblijven, terwijl de adelborsten zich tot omstreeks half Junij dagelijks daarheen begeven, om daarna aan boord van Zr. Ms. brik Zeehond een kruistogt in de Noordzee te ondernemen. Woensdag, daarop volgende, zal het aspirants-examen der jongelingen aanvangen, die als kadet op gezegde Akademie wenschen geplaatst te worden. Naar wij vernemen, is het tot dus ver bekende getal aspiranten 224.

— In den avond van den 28 Mei had te Delft de soirée plaats, door de voornaamste ingezetenen dier stad aan het personeel der leeraren en studenten der Akademie aangeboden. De ten dien einde ingerigte lokalen van den Stadsdoelen waren op de meest smaakvolle wijze met draperiën en guirlandes versierd. Tot laat in den avond werden de wandelaars gestreeld door keurige muziekstukken, in een daartoe met smaak verlichte tempel, uitgevoerd door een orkest onder de leiding van den met lof bekenden *Hutsenruyter* uit Rotterdam. Het bal, dat reeds vroegtijdig een aanvang genomen had, en waaraan een aanzienlijk aantal jeugdige feestgenooten onvermoeid deel nam, werd gedurende de pauze afgewisseld door een vuurwerk, en vervolgens tot laat in den nacht voortgezet.

— In de diergaarde van het K. Z. G. *Natnra Artis Magistra* te Amsterdam is aangekomen eene zoogenaamde veelvraat of *Glouton (Gulo borealis)*. Dit zeldzame dier is door den heer J. E. Bensdorff, hoogleeraar te Helsingfors, ten geschenke gezonden, en, dank zij der spoedige gemeenschap met het Noorden door de stoombootdienst, in goeden staat ontvangen.

HELLEVOETSLUIS, 30 Mei. Uitgezeld Cesar, kapt. D. Brinkering, naar Batavia.

WATERHOOGTE.
Arnhem, 30 Mei. 1.75 El; + AP. 8.70. Gew. 25 d.
Keulen, 29 " 9 v. 3 d. (9 v. 0 d. Rijnl.)
Gew. 9 d. Rijnl.
De Rijnhoogte te Keulen den 30. Mei 9 voet 4 1/2 duim of 9 voet 1 1/2 duim Rijnlands.

Bij den BURGERLIJKE STAND te UTRECHT zijn van den 24. tot den 31. Mei 1857
ingeschreven: ondertrouwd 7 paar; — gehuwd 20 paar, geboren 23, als 14 j. en 14 m.; — overleden 27, als 13 van het m. en 14 van het v. geslacht, waaronder 1 levenloos aangegeven.

BEROEPEN:
te Bleskensgraaf Ds. H. Slothouwer te Op- en Neder-Andel.
" Vianen " F. W. Merens te Baarn.
" Arnhem " H. W. Witteveen te Ermelo.
" Gasselter-Nijveveen Ds. J. H. Guldenarm te Engwierum.
AANGENOMEN:
naar Heemse door Ds. H. T. W. van Meeteren te Schoonrewoerd.
" Bedijkte Schermer door Ds. J. v. d. Meulen te Nieuwendam.
" Ysselmuiden door Ds. W. J. Gezelschap te Kootwijk.
BEDANKT:
voor Scheveningen door Ds. J. A. Ruijs te Ommen.
" Garijp en Suameer door Ds. W. van den Bijtel te Gaast.
" Veenendaal " D. Gildemeester te Elburg.
" Bleskensgraaf " J. G. Blaauw " Elst.
" Arnhem " Beman Brouwer " Ede.

232. Staats-Loterij.
Vijfde klasse. 7e Lijst.
No. 4981 f 50000. No. 860, 9334, 11286, 13928, 16943 en 18910 ieder f 1000.

S P A N J E.
MADRID, 24 Mei.
Na de stemming over het adres van antwoord hebben de leden van den Senaat deelgenomen aan een groot banket, waarop door onderscheidene gasten toasten zijn ingesteld, en o. a. ook door generaal Serrano, die gedronken heeft op de vereniging van alle oprechte aanhangers der dynastie van H. M. Isabella II.
I T A L I E.
TURIJN, 26 Mei.
In den Senaat trachten sommige leden door amendementen het beginsel van vrijheid in het wetsontwerp op den interest te beperken. De regering bestrijdt

die uit al hare magt, en steunt met kracht het beginsel van het ontwerp, gelijk het in de Kamer afgevaardigden is aangenomen.

Eenige senatoren aan het voorbeeld van Engeland herinnerende, dat dergelijke hervormingen trapsgewijze tot stand gebragt heeft en vooral het voorbeeld van Robert Peel aanhalende, antwoordde de minister-president, dat hij steeds den diepsten eerbied voor Engeland en de grootste bewondering voor wijlen Robert Peel koestert, doch dat men van Engeland voorbeeld partij moest trekken, en het geen reden was in Sardinië dertig jaren aan eene goede hervorming te besteden, omdat men zulks dáár had gedaan.

Genoa is aan een groot gevaar ontkomen. De 90 galeiboeven, die er in het bagno zijn, waren overgekomen, om, bij het einde der mis, allen te onvlugten. Gelukkig is dit komplot tijdig ontdekt.

E N G E L A N D.
LONDEN, 29 Mei.

Heden morgen is de grootvorst Konstantijn Cowes, op het eiland Wight, aangekomen. Een detachement van het 23e reg. *highlanders* maakte eerewacht uit. Behalve de Engelsche schepen, heeft ook het Amerikaansche fregat *Susquehanna* de anker voor Osborne geworpen. De aankomst van de grootvorst zal met een saluut der schepen aangekondigd worden. De koningin heeft den Russische gezant, den graaf v. *Chreptowitsch* en diens gemalin doen uitnoodigen, naar Osborne te komen, om gedurende het verblijf van den grootvorst aldaar te verblijven. Beide hebben zich derwaarts begeven.

Te Manchester heeft men het ijzeren draaikruis dat toegang verschaft in de zaal der tentoonstelling moeten vergrooten, daar het te eng was voor dames met krinolines.

LONDEN, Zaterdag 30 Mei.
In de zitting van het Huis der Gemeenten, van gisteren, is het ontwerp van wet, bepalende de bruidsschat der koninklijke prinses, in komitee aangenomen. Een amendement, dat de strekking had, om de jaarwedde aan de prinses te doen ophouden, wannee H. K. H. eens koningin van Pruisen mogt worden, werd door den voorsteller ingetrokken. Ook zijn verscheidene artikelen van het budget voor oorlog goedgekeurd. De regerings-bill nopens de intrekking der in Ierland onder den naam van *Ministers money* bekende kerkelijke belasting, is in komitee ook zonder tegenstand aangenomen. De heer O. M. K. stelt eene motie voor tot onderzoek van de organisatie der admiraliteit, welk voorstel met eene groote meerderheid werd verworpen.

De *Morning-Chronicle* zegt, dat er nog konferentiën ten opzichte van het vredes-verdrag met Perzië zullen worden gehouden, doch in Londen, dewijl de tusschenkomst van Frankrijk niet meer noodig is.

De *Times* beweert, dat de verschillen tusschen Mexiko en Spanje zullen vereffend worden. De mogendheden willen alle vijandelijkheden voorkomen.

Het beurskomitee heeft den 9. Junij bepaald voor de uitgifte der Russische spoorweg-aandeelen, die echter nog niet op de officiële noteringlijst voorkomen.

— 30 Mei. *Gec.* 93 3/4; *Sp.* 3 pCt. 41 3/4; 1 1/2 pCt. 25 1/4; *Rusl.* 5 pCt. 107; 4 1/2 pCt. 97 1/4; *Holl.* 4 pCt. 97 1/4; 2 1/2 pCt. 65; *Sard.* 5 pCt. 91.

F R A N K R I J K.
PARIS, 29 Mei.

Heden heeft men de volle zekerheid erlangd van de ratifikatie van het vredesverdrag door den Schach van Perzië. Er zijn volstrekt geene veranderingen in gebragt.

De stad heeft hare feesten besloten met een bal, waarop de koning van Beijeren en andere hoogelieden zich vertoond en met den dans verlustigd hebben. De keizer en keizerin waren er niet tegenwoordig, wijl zij den koning de eer van den avond wilden laten genieten.

Verscheidene afgevaardigden zijn zeer te leugesteld, dat het einde der zittingsperiode hun geene dekoratie bragt, die zij door hun arbeid wel meenen verdiend te hebben. Sommigen vleijen zich echter nog met de hoop dat die belooningen eerst in de maand Augustus zullen worden uitgedeeld.

De discussiën in de Belgische Kamer wekken ook hier veel belangstelling.

Het *Journ. des Déb.* zegt daaromtrent, dat de geestelijke broederschappen ten gevolge der vrijheid tot vereeniging in België zeer zijnde toegenomen en nog toenemende, het duidelijk is, dat vooral de bepaling van het ontwerp welke der regering het regt geeft, bij ordonnantie die godsdienstige vereenigingen de kwaliteit van burgerlijke personen met al de voordeelen van dien te verleen, tot ernstige misbruiken kan aanleiding geven, en vooral in een land, waar de reaktie in zake het godsdienstige zoo groot is, dat het hoofd van het kabinet onlangs te regt zeide: „Een wind van onverdraagzaamheid drijft op het oogenblik haar adentogt over België's grond heen.”

De leden der linkerzijde hebben, meent dit blad, te regt de voornaamste bepaling een afstand van de wetgevendende ten voordeele der uitvoerende magt genoemd, en niet zonder reden, in het belang van vorst en volk, de gevolgen betreurd, die dit zal te weegbrengen, als, gelijk de heer *Lebeau* zeide, men den beroofden zal kunnen diets maken dat de koning het vonnis van hun ongeluk onderteekenden de kloosters ten koste der wettige erfenamen verrijkt heeft.

Het *J. d. B.* eindigt met te zeggen, dat het in de in beginsel aangenomen wet niets ziet dan eene concessie door het kabinet onvoorzigtiglijk gedaan aan de blinde driften eener partij, en aan de eischen eener meerderheid, meer ministerieel dan de minister zelf.

PARIJS, Zaterdag 30 Mei.

De koning van Beieren heeft gisteren de grafplaats van *Napoleon I* bezocht, en des avonds de voorstelling in het Gymnase bijgewoond.

De grootvorst *Konstantijn* zal Maandag, den 1. Junij, van Osborne in de haven van Calais aankomen, aan boord van la Reine Hortense, welk schip zal vergezeld worden door het Jacht Osborne. Bij zijne terugkomst te Calais zal de grootvorst onmiddellijk de reis over Brussel naar 's Gravenhage aannemen.

— 30 Mei. Rente kont. 4½ pCt. 92.00, 3 pCt. 69.35; Fr. Oost. Spw. 682; Spanje 1¼ pCt. 25; 3 pCt. 39.

MARSEILLE, 30 Mei.

De berigten uit Alexandrië (Egipte), van den 18 Mei, melden, dat men aldaar reeds een begin heeft gemaakt met het inzamelen van koren. Er was veel handel in granen; de lardel werd tegen 100 piasters verkocht. De onderkoning heeft de prijzen van alle levensmiddelen bepaald, om de duurte voor te komen.

Uit China heeft men hier berigten tot den 18 April. De Engelsche zeemagt werd er geducht, en wachte op nog meerdere versterking. De handel was er zeer levendig. De overrijen namen in China toe.

Uit Konstantinopel heeft men berigten tot den 21. Mei. De schending van het eigendomsregt duurde voort; de bazaars bleven zelfs niet veilig. De Porte heeft de gezanten der buitenlandsche mogendheden uitgenoodigd, om gevolmagtigden te benoemen, ten einde met dezen gemeenschappelijke maatregelen te nemen, ter voorkoming en ter bestraffing der misdaden, die over het algemeen door vreemdelingen bedreven worden.

De pakboot der Messageries de Euphrate is den 20. Mei op de reede van Gallipoli gestrand. De Oostenrijksche *Lloyd* is zij gered.

BELGIE.

BRUSSEL, 30 Mei.

Onze dagbladen zijn met verhalen der rustverstorende bewegingen tegen de klerikalen opgevuld. De menigte gisteren voor het ministerie van Justitie *rue de la Régence*, bijeengekomen, deed het geschreeuw hooren van: *Weg met de kloosters! geen privilegien aan de geestelijken!* Voor het huis van de heeren *Verhaegen* en *Orts*, leden van de oppositie, hoorde men onder het gejuich de kreten van *Leven de liberalen! weg met de 60!* De ontevreden waren gezinszins menschen uit de geringe klasse, maar men herkende onder hen vele aanzienlijke Belgen, die de menigte volgden. Deze verdeelden zich op de *Place du Grand Sablon* in drie bendes, waarvan de eerste zich naar het klooster der Kapucijnen, de tweede naar het klooster der Jezuiten en de derde naar *rue des Boiteux* begaf, alwaar de bureaux der *Emancipation* zijn, onder het aanhoudend geschreeuw van *weg met de kloosters! Weg met de Jezuiten! Weg met de 60!* Op deze drie plaatsen bleef het niet bij die kreten, maar de glazen werden ingeworpen en andere baldadigheden gepleegd.

De burgemeester heeft des avonds overal de volgende proklamatie doen aanplakken:

„De burgemeester der stad Brussel,
„Gezien art. 94 der gemeente-wet van 30 Maart 1836—30 Junij 1842;

„Besluit: alle vereenigingen van meer dan 5 personen op den openbaren weg zijn verboden.

„De tegenstrevers zullen gestraft worden volgens artt. 464—466 van het Strafwetboek, en in geval van weerstand, zullen de bijeenkomsten door de openbare magt worden uiteengedreven.

„Gedaan ten Stadhuize, den 28 Mei 1857.

„De burgemeester, *Ch. de Brouckère.*”

De burgemeester begaf zich in persoon bij de rustverstoorders, die langzamerhand uiteen gingen. Omstreeks middernacht was de rust hersteld.

De geestelijken durven zich bijna niet op de straten vertoonen, of zij worden uitgefloten. De geestelijke zusters, die zich op de straten lieten zien, werden ook beleedigd.

De troepen hebben op eenige plaatsen de orde gehandhaafd. Bij den post van het *Parc de Paris* is een vrouw door een chapeau in het gezicht geslagen.

jonet gewond.

Uit Leuven zijn de kurassiers en uit Antwerpen de jagers ontboden.

BRUSSEL, 30 Mei.

In de gisting van de Kamer der afgevaardigden van gister heeft de heer *Coomans* zijn ontslag genomen als rapporteur van het ontwerp van wet betreffende het supplementair krediet voor de feestviering van de 25jarige regering des konings. Hij had in dat rapport, 't welk gereed lag, en heden had kunnen uitgebragt worden, o. a. gewezen op het groote geluk dat België genoot, daar het steeds in hetge not was van de vrijzinnige instellingen dat land in zijne konstitutie gegeven, inzonderheid met het oog op de vrijheid van drukpers, op de parlementaire vrijheid, op die van het onderwijs, van vereeniging en op de individuele vrijheid. Door dit rapport thans uit te brengen zou hij, na het gebeurde van gister, te kort doen aan de waarheid, waarom hij zich gedrongen gevoelde om zijn ontslag te nemen als rapporteur, en mogelijk ook als lid der vergadering. De minister van binnenl. en de president trachtten hem te vergeefs tot andere gedachten te brengen.

Door den heer *Dumortier* werd gevraagd, of de regering wel voldoende zorg had gedragen, dat er geene ongeregeldeheden meer voorvallen konden, zoo als den vorigen avond. Hij werd hierin door den minister ten volle gerust gesteld.

Heden ten 2 ure komt de kamer weder bijeen om over het krediet voor het ministerie van oorlog à 1,600,000 franks te stemmen.

De ongeregeldeheden van gister hebben algemeen verontwaardiging opgewekt; wel had men reden, verstoord te zijn over het gedrag van de 60 vertegenwoordigers, die België in de armen der geestelijkheid zouden werpen, doch daarom gaf die verstoordheid niet het minste regt om met geweld de vrijheden, door de grondwet gehandhaafd aan te randen.

Tot 11 ure is het 3. legioen nat. garde, onder bevel van den kolonel *Jacobs*, tevens wethouder, in de wapenen gebleven.

Generaal *Petitihan*, kommandant der hoofdstad en de officieren van de staf der nat. garde waren op de Groote plaats, waar het 3de legioen stond, vereenigd. De prokureur des konings, de burgemeester, de heer *de Brouckère*, en andere hooggeplaatste ambtenaren waren ten stadhuize vereenigd, welk gebouw door de jagers-eclaireurs der nat. garde bezet werd. Later is het korps sapeurs-pompiers ook in de wapenen gekomen en heeft het stadhuis bezet.

De rust is hersteld, en een geregeld onderzoek wordt ingesteld.

Men is bekommerd over de provinciën. Reeds loopen hier geruchten, dat te Gent, Antwerpen en Bergen onlusten hebben plaats gehad. Ofschoon een en ander bevestiging behoeft, wordt daardoor echter de vrees niet weggenomen.

Uit Bergen zijn reeds berigten ontvangen, dat aldaar talrijke zamenscholingen hebben plaats gehad. Eene groote menigte volks doorkruiste de stad, onder het geroep van *leve de Brouckère! leve Rogier! leve Frère! weg met de kloosters!* De opgewondenheid is er zeer groot, en men heeft moeite de werklieden in bedwang te houden. De geestelijkheid houdt er zich schuil.

ANTWERPEN, 30 Mei.

Gister avond hebben ook hier verschillende wanordelijkheden plaats gehad, ten gevolge van de discussiën in de Kamer der Volksvertegenwoordigers te Brussel. Hier, waar men de geestelijkheid kent, is men verontwaardigd over de meerderheid der Kamer. Reeds gister op den dag sprak men van ongeregeldeheden, die des avonds zouden plaats hebben. Werkelijk verzamelden zich ongeveer 9 ure 1000 à 1500 menschen op de *Place-de-Meir*. De volksmassa groeide allengs aan, zoodat ze al spoedig uit 3 à 4000 personen was zamengesteld.

Men trok het eerst naar de woning van den heer *F. Loos*, burgemeester der stad en volksvertegenwoordiger, ten einde aldaar eenige juichkreten aan te heffen; van daar trok men naar de *Place-Verte*, en werd aldaar de *Brabançonne* aangeheven, terwijl middelerwijl voor het bureau van het *Journal d'Anvers* een algemeen gefluit werd gehoord. Onder het geroep van: *leve de Koning! weg met de kloosters! leve de minderheid! de poort uit met de Jezuiten!* begaf men zich naar de groote markt, ten einde ook diezelfde kreten voor het klerikale lid der Kamer, den heer *Dellafaille*, te doen hooren.

Deze rustige demonstratie duurde echter niet lang meer. Men kwam bij het kollegie der Jezuiten, alwaar al spoedig de glazen werden ingeworpen, waarop de menigte naar de *rue de l'Épauve* bewoog, ten einde het tweede kollegie der Jezuiten op dezelfde wijs van glazuriten te ontdoen. Dit laatste werd dan ook nog heviger dan het eerste geteisterd; geen enkele ruit bleef er in haar geheel.

Reeds kwart na 12 ure gelakte het eerst der politie met den burgemeester aan het hoofd, de volksmenigte naar huis te krijgen.

GEHUWD.		
27	C. S. Breuking en A. P. Anink.	Amsterdam.
28	W. A. Biben en M. J. Ardesch.	Amsterdam.
27	J. W. L. Becker en W. J. M. van Kelchhoven.	Vlissingen.
28	J. B. Baak en F. van Barneveld.	Haarlem.
28	G. J. Japikse en S. Schoen.	Zaandam.
26	H. Koster en A. M. van Emmerik.	Amsterdam.
27	Joh. van der Leije en W. M. Nieuwenhuizen.	Rotterdam.
27	J. de Lange en J. J. H. Bax.	Rotterdam.
27	M. M. de Monchy en C. C. Wilkens.	Groningen.
27	W. G. Muller en J. D. Bus.	's Hage.
27	H. van der Plaats en P. Bosveld.	Groningen.
28	P. J. Prost en J. W. M. L. Hekking.	Nijmegen.
26	W. Rueb en C. C. Wolterbeek.	Culenburg.
28	J. Schoutendorp en D. M. van den Hoek.	Amsterdam.
27	M. Snijders en S. Davidson.	Dordrecht.
28	P. J. Teemans en A. E. Sluyter.	Amsterdam.

BEVALLEN.

26	W. J. Asmus geb. Tomeij, zoon.	Leiden.
26	F. L. Bruckman geb. Verhoeff, zoon.	's Hage.
27	N. Beekhuizen geb. Verboon, dochter.	's Hage.
25	W. J. Cromberge geb. v. d. Hoogenband, z.	Harlingen.
27	J. A. C. Duffels geb. Sijthoff, zoon.	Sneek.
23	M. W. M. Drees geb. Bello, zoon.	Zutphen.
23	M. B. Enschede geb. van Holthe, zoon.	Groningen.
25	D. C. G. van der Gronden geb. van der Kop, zoon.	Amsterdam.
25	A. M. C. Keijzer geb. Bijleveld, zoon.	's Hage.
28	H. A. Kleijbergen geb. Landry, dochter.	's Hage.
27	M. L. H. Mulier geb. Ypey, dochter.	Bolsward.
28	M. Noomen geb. van Saane, zoon.	Zaandam.
26	P. C. Peck geb. Bordes, dochter.	Amsterdam.
24	M. A. Springer geb. Bijlager, dochter.	Brielle.
26	C. Verdoes geb. Harri van, dochter.	's Hage.
26	T. Vervloet geb. van Es, zoon.	's Hage.

OVERLEDEN.

23	J. G. Arbon, 71 j.	Rotterdam.
28	H. Boelaars.	's Hage.
27	J. E. Beuker, dochter.	Amsterdam.
24	Mej. W. C. Focke.	Amsterdam.
28	Mevr. J. Gampert geb. Heringa Cats.	Leenwarden.
22	Mevr. A. van Gaameren geb. Greeve, 60 j.	Z. Bommel.
28	J. P. Heiser, 69 j.	's Hage.
27	T. J. Heijdanus, 67 j.	Amsterdam.
27	J. C. Heintz dochter, 12 j.	Zutphen.
28	J. J. Hofmeister, 85 j.	Nijmegen.
26	J. A. Kouwens, 67 j.	Dordrecht.
27	G. H. Mensinck, 45 j.	's Hage.
27	Mevr. J. C. Monte geb. van Kempen, 58 j.	Dordrecht.
27	Mevr. A. E. Otten geb. Sommerkamp, 64 j.	Amsterdam.
27	E. R. Reigersman, 89 j.	Zwolle.
27	G. P. W. Schultz, zoon.	's Hage.
27	W. J. Verwoert, dochter.	's Hage.
28	M. van Velden, dochter.	's Hage.
27	F. de Wit.	Enkhuizen.

ADVERTENTIEN

* * Getrouwd:

G. TH. H. RAGAY,
Weduwnaar van Vrouwe J. M. E. TIELENTUS
en KRIJTHOFF,
R. H. RÖMER.

Utrecht, 28 Mei 1857.

* * Utrecht den 28. Mei 1857.

Getrouwd:

B. DE POORTER
met
A. H. VREEDE.

Eenige en algemeene kennisgeving.

* * Voor de vele bewijzen van deelneming, bij het overlijden van ons geliefd jongste kind, betuigen wij onzen hartelijken dank.

Utrecht,
30 Mei 1857.
H. DE HAART.
M. C. DE HAART,
VAN KUIJK.

DE NIEUWE GROOTE Cosmoramische Stéréoscopische TENTOONSTELLING,

In de Zaal naast den Schouwburg.

Geopend alle dagen van des morgens 11 — 's avonds 10 ure.
Entrée 30 Cts. de persoon. M. HILLE, van Hamburg.

* * De hoofd Commissie tot oprigting van een
MONUMENT ter nagedachtenis
van den Hoogleraar ABR. DES
ANDRIE VAN DER HOEVEN,

heeft de eer aan hen, die bijdragen daartoe hebben geleverd, te berigten, dat het gezegde Monument, opgericht op de algemeene begraafplaats te Utrecht, voltooid is; dat het op Donderdag den 4. Junij 1857, 's namiddags ten twee ure, zal worden ONTHULD; en dat de noodige maatregelen genomen om hen, des verkiezende, tot de toegankelijkheid toegang te verschaffen.

Namens de hoofd Comm. voornoemd,
G. J. VAN MANSVELT.

VENDUHUIS MARIAPLAATS. VERKOOPING VAN STAMROOZEN.

** W. DE GROOT, Bloemist te Jutphaas, zal op Donderdag 4 Junij 1857, des voormiddags ten 11 ure, in genoemd Lokaal publiek doen verkoopen: Eene aanzienlijke en schoone partij **doorbloeiende Stamroozen**, meerendeels in bloei. Te zien Woensdag 3 Junij, des namiddags, en des morgens vóór de verkooping.

VERKOOPING IN DE BANK VAN LEENING te Utrecht.

** De PANDEN, die van den 1. Januarij 1856, tot en met den 31. Maart 1856, bij de Inbrengers of in de Groote Bank beleend zijn geweest, zullen vóór of uiterlijk op 8. Junij 1857 uitgelost of afgedaan moeten worden. — De Verkooping zal in de *Weesk* plaats hebben op Dingsdag 16. Junij 1857 en volgende dagen, van des voormiddags 10 tot des namiddags 2 ure.

** Op Zaterdag den 20. Junij 1857, 's namiddags ten 5 ure, zal in het Lokaal van Verkoopingen te Utrecht achter St. Pieter, in het openbaar worden verkocht:

No. 1. à 8. Acht net gebouwde **WONINGEN**, ERF en GROND, staande en gelegen te Utrecht, buiten de Waard-Barrière aan den Gruttersdijk, wijk M. No. 127m—127s.

No. 9. Drie **WONINGEN** te Utrecht in de kleine Rietsteeg, wijk G. No. 460, 461 en 462.

Breder bij biljetten en nader onderrigt ten kantore van den Notaris DUYFJES te Utrecht.

Een Timmermans Leerling,

** die aan eene fabriek vast werk wil hebben, zomer en winter geregeld door, vervoegde zich aan het Bureau dezer Courant. Hij die, van de P. G., niet onervaren is in het Schrijnwerken, zal de voorkeur hebben.

** Men vraagt tegen pⁿ. Augustus aanstaande, een uur van Utrecht gelegen, een **TUINMAN**, gehuwd zonder kinderen, vooral de Moesserie en Snoeien van Vruuchtboomen grondig verstaande, en tevens met Paarden kunnende omgaan en rijden. Adres in persoon of met *franco* brieven aan het Bureau dezer Courant, onder Letter S.

DEPÔT VAN THEEËN.

** De **Theeën**, uit het Theemagazijn van JAN VAN REES & ZOON, te Zwolle, uitmuntend door kracht, geur, en bovenal door waterhoudendheid, zijn in verzegelde pakjes van 2½ en 5 ons, voorzien van Stempel, Prijs en Nummer verkrijgbaar bij D. C. VAN ZIJST, Korte St. Jansstraat, G. No. 309, alwaar Prijscouranten te bekomen zijn.

Alle Bloemliefhebbers

** worden beleefdelijk uitgenoodigd in mijne Bloemisterij te komen bezichtigen, de weergalooze prachtige **Chineesche Keizersroos**, welke thans in vollen bloei prijkt.

R. C. AFFOURTIT, Jr.,
Bloemist, over het Maliehuis.

** **Oude zuivere Havana Sigaren**, thans verkrijgbaar tot zeer billijke prijzen, alsmede andere **Sigaren** in ruime sortering voorhanden.

E. SPITHOUD.
Ligtegaard, hoek Servetsteeg.

Maagdenburger Brandwaarschering Maatschappij Kapitaal f 3.600,000.

** Deze Maatschappij, wier hoofdkantoor voor het Koninkrijk der Nederlanden te Amsterdam is gevestigd, verleent tegen vaste premien **verzekeringen tegen Brandgevaar**, in steden en op het land, op **roerende en onroerende Goederen** van elken aard.

Hare premien zijn zoo lang gesteld, dat zij tegen ieder Binn- of Buitenlandsche Maatschappij kan concurreren.

bijv. gewone Gebouwen van steen worden verzekerd tegen 1½ % per mille, alle andere Gebouwen naar evenredigheid lager.

Zij heeft door geheel Europa hare kantoren en is onderworpen in elk land aan de vigerende wetten.

Tot plaatsing van AGENTEN voor de provincie Utrecht, bestaan nog vacatures.

Gelegenheid tot deelneming en nadere informatien zijn te bekomen bij

J. LAMAIRE, Hoofd-Aent.

40 percent beneden de gewone prijzen. ALGEMEENE COMPAGNIE van Vereenigde Fabrikanten.

Groote Uitpakking van Lakens, Satin-Laine, Cuir de Laine, Zijden Lakens, stoffen voor Broeken, Paletots en Vesten, met de schoonste en rijkste dessins.

Het Magazijn is gevestigd te Utrecht, bij den Heer WOLTERS, op het Vreeburg, in de Zaal naast den Schouburg.

Het Magazijn zal geopend zijn van 29 Mei tot 22 Junij 1857.

Het is in het belang van den koper, deze heerlijke waren te komen bezichtigen. Op het zien der goedkoopheid van deze artikelen zal men zich, beter dan door alle redeneringen kunnen overtuigen van het werkelijk voordeel, hetwelk aan de verbruikers wordt aangeboden.

Men staat er voor in, dat al deze waren van zuivere wol zijn, gedecateerd en goed geverwd.

HET DEPOT VAN THEEËN

UIT HET MAGAZIJN VAN
M. RAVENSWAAY ZONEN

te Gorinchem,
wordt steeds met het beste gevolg voortgezet. Deze Theeën bevelen zich bijzonder aan door deugdzaamheid en billijke prijzen, en zijn verkrijgbaar bij

A. A. DIEPERINK,
Confiturier bij de Hamburgerbrug te Utrecht.

Niettegenstaande den hooger prijs der Thee, worden deze Theeën in verzegelde pakjes, nog tot de vorige prijzen geleverd.

Fijne Genua of Tafel-Olie.

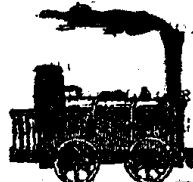
** HERMAN VAN DEVENTER, te Zwolle, Hoofd-Dépothouder voor het Koninkrijk der Nederlanden, adverteert door deze, den prijs der **Genua Olie**, van de HH. SERIJ PELZ & COMP. te Genua aan het Hoofd-Dépôt 30 Ct. en aan de onderstaande Dépôts à 35 Ct. de Flesch.

Amsterdam, J. M. Boezaart, Gouda, F. v. Vreumingen, Ds.
G. M. Dieperink, Haarlem, Cornelis Sipkes.
Martelaarsgracht, Harderwijk, W. J. Berens.
Apeldoorn, J. W. van Aken, Leyden, L. Boezaart.
Arnhem, G. J. de Roos Jr., Nijmegen, A. J. W. Verdier.
Axel, J. J. van Spanje, Rotterdam, H. T. Sepmeyer.
Deventer, J. S. Wijnthal, Schoonhoven, A. Kuilenburg, Pz.
Doeborgh, J. de Bank, Tiel, D. R. v. Wermeskerken Ds.
Delft, B. Frankamp, Tilburg, J. F. Schwagemakers.
Dordrecht, J. A. Knook, Utrecht, J. M. Porton.
Elburg, J. Wijnbergen, Wageningen, A. Asman.
Edam, J. Hoola van Nooten, IJsselstein, H. Mothuisen.

Aanvraag om Dépôts franco aan het Hoofd-dépôt.

NEDER-

RHIJN-
MAAT-

LANDSCHE

SPOORWEG-
SCHAPPIJ.

** De Directie brengt ter kennis van het Publiek, dat **OP DE BEIDE PINKSTERDAGEN**, des namiddags ten 5 ure 30. min. **extra treinen** van **Utrecht** naar **Driebergen** zullen vertrekken, tot het vervoeren van Reizigers voor alle klassen, tegen betaling der gewone vrachten.

Deze extra treinen zullen des avonds ten 9 ure weder van **Driebergen** naar **Utrecht** terugkeeren.

Amsterdam, 29 Mei 1857.

De Directie der Nederlandsche Rhijn-Spoorweg Maatschappij,

Chas. Wm. HESLEDEN, President.
J. C. 's JACOB, Secretaris.

** DE PILLEN VAN HOLLOWAY, een onfeilbaar middel voor alle lever en maagkwalen. De dochter van Mevrouw v. D. V. ...., te Helmond, bevond zich sedert drie jaren in eenen beklagenswaardigen toestand, veroorzaakt door lever en maagkwaal. De moeder beproefde onderscheidene middelen ter genezing, doch alles te vergeefs, en de ziekte nam zelfs trapsgewijze toe. Nu omtrent een paar maanden geleden, begon zij de ziekte de pillen van Holloway toe te dienen, het voorschrift stippelijk opvolgende, en thans is dezelve volmaakt hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à f 0,80, f 1,85, f 3,00, f 6,75, f 13,50, f 20,50. Potjes Zalf à f 0,80, f 1,85, f 3,00, f 13,50, f 20,95.

Zijn op *franko* aanvragen à kontant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht, bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort, en bij J. STRAATMAN, hoofd-dépothouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244, en New-York 80 Maiden Lane. HOLLOWAY'S etablissement

** Door J. D. DOORMAN (Lijnmarkt) te Utrecht, is uitgegeven:

De Sint Pieterskerk te Rome.

Schetsen en Omtrekken,

DOOR

J. C. ZAALBERG, Pzn.

Theol. Doct. en Predikant te 's Gravenhage.
Gr. 8°. 56 bladz. Prijs f 0,50.

** Bij L. SCHIERBEEK, te Leeuwarden, gedrukt en uitgegeven:

REKENBOEK voor MEISJES.

door BAARS en JOLING, 2e Druk in 3 stukjes; het 1e à 12½ het 2e à 10 en het 3e à 17½ Cts.

Bovenstaand Rekenboek, waarvan de 1e druk in twee stukjes is uitgegeven, beveelt zich, door de eigenaardige wijze van bewerking, bijzonder aan, en zal door HH. Onderwijzers, bij nadere inzage, ongetwijfeld op hunne scholen worden ingevoerd.

Bij de meeste Boekhandelaren is het voorhanden.

Marktoberigten.

Amersfoort, 29 Mei. Tarwe van f 10,50 tot f 11,25; Rogge van f 7,40 tot f 7,80 het mud. Boekweit van f 8,75 tot f 9,50 het mud. Aardappelen van f 1,80 tot f 2,00 het mud. Boter van f 0,77½ tot f 0,80 het pond.
Schiedam, 30 Mei. Granen. Verkocht: Rogge, 144 & Archangel f 231 kont., 142 & Pernau f 258 6/10 Gerst, 133 & Silezische f 202 kont., f 204 6/10.
Montwijn per Ned. vat zonder fust f 19,25; Jenever id. f 24,75; Amsterd. proef f 26,00, zonder de belasting. Spoeling 60 c. per ketel.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederlandsche Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (Zonnenuitgang)

Mei.	Uren.	Wind- rigt.		kr.	Barom bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d. temp.	Voch- tigh.	Gev. regen.	Aanmerking.
		N.	O.							
30	2	nno.	1.5		758.86	63.5	—	3.1	0.78	0.2 Betrokken.
	10	no.	1.5		60.14	55.0	—	0.9	0.71	0.8 Zw. bewolkt.
31	8	ono.	11.0		61.87	56.5	—	5.9	0.46	0 Bewolkt.

PRIJZEN DER EFFAKTEN.

AMSTERDAM 30 Mei 1857.

NEDERLAND.				63 ⁹ / ₁₆	68 ¹ / ₁₆	68 ¹¹ / ₁₆
Werkel. Schuld	2½ pCt.			76		
dito dito	3			96½	96½	96½
dito dito	4			98		
Leen. Holl. Spoorweg 4½						
SPANJE.				25½		
Obligatien	1½ pCt.			41½		
Oblig.	3			38½		
Binnel. Schuld	3			6¾		
Bewijsen Koepens . . .						
PORTUGAL.				45 ¹¹ / ₁₆	45 ¹³ / ₁₆	45¾
Obligatien	3 pCt.			44½	44½	44½
dito 1856	3			26½	26½	
dito uitgestelde						
RUSLAND.				104¾		
Oblig. bij Hopp en Co. 3				103¾		
Obligat. 1828 & 1829 5				87		
Certifikaten 1840 . . .	4			86 ¹³ / ₁₆		
Cert. bij Stieglitz . . .	4			98½	99	98½
dito 1855 6e Serie . . .	5			95½		
dito Adm. te Lond. 4½				63¾	63¾	
Inscr. in Assign. . . .	6			64¾		
Cert. van Assign. . . .	6					
POLEN.				79½		
Obligatien.	4 pCt.					
OOSTERRIJK.				62½		
Oblig. bij Goll en Co. 4	pCt.			76¾	76½	76½
Oblig. Metalliek	5			88		
Oblig. Rente Am. . . .	5			77 ¹¹ / ₁₆	77¾	
dito d. to Nat. 1854 5				39½	39½	
dito dito	2½					
BRAZILIE.				98½		
Geldl. 1824, f 100 . . .	5 pCt.					
AMERIKA.				14	14 ¹ / ₁₆	
Ecuad. Oblig. 1855 . . .	1			21½		
Grenada, Oblig.	3¼			21½		
Mexiko, Obl.	3			96		
N.-Am. Illin. Obl. C. B. 7						

Snelpersdruk van L. E. BOSCH n° 2008.

Vergadering van den Gemeenteraad.

Zitting van Donderdag, 8. Januarij 1857.
Voorzitter Mr. N. P. J. Kien.

Ingekomen:

Eene missive van den kommissaris des Konings in dit gewest, ten geleide van een afschrift van het koninklijk besluit betreffende de herbenoeming van Mr. N. P. J. Kien, tot burgemeester der gemeente Utrecht, — voor informatie;

Een besluit van Ged. St. houdende goedkeuring der begrooting voor 1857, — alsvooren.

Wordt ter tafel gebragt eene voordragt naar aanleiding van ingediende rekwesten ter zake der direkte plaatselijke belasting, houdende verzoek van eenige personen tot wijziging van hunnen aanslag, — ter sekretarie tot eene volgende vergadering.

Nog ingekomen een rekwest van het Israëlietisch armbestuur, houdende verzoek om eene subsidie van f 500.

In verband met dit rekwest wordt ter tafel gebragt eene voordragt van B. en W., strekkende om dat bestuur, onder goedkeuring der overgelegde rekening over 1855 en begrooting voor 1857, een subsidie te verleen groof f 450. — ter sekretarie tot eene volgende vergadering.

Zijn nog ingekomen:

Eene missive der prov. korrespondenten van de vereeniging voor volksvlijt, ten geleide van een geschenk aan den raad, bestaande in eene plaat voorstellende gezigten in de Geertekerk, ten tijde van de ongelukkige Veenendalers, — ten

de HH. Andriessen, Visscher en v. Eijk v. d. Heuvel houdende kennisgeving van het aangaan van de maatschappij, — ter sekretarie;

drie rekwesten van bovengenoemde personen, houdende verzoek tot aanvaarding als makelaars van onroerende goederen, — ter sekretarie;

eene missive van Ged. St. mededeelende, dat bij koninklijk besluit de beslissing op het raadsbesluit tot heffing der begrafenisregten is verdaagd tot ult. Junij 1857, — voor informatie;

eene missive der komm. van geneeskundig toezicht, ten geleide eener voordragt van twee dubbelvellen tot aanvulling der in haar midden bestaande vakature, welke voordragt bestaat uit de volgende namen: dr. J. P. F. v. d. Lith en dr. M. Imans, in plaats van dr. v. d. Heuvel, en prof. dr. L. C. Goudoever en dr. J. C. v. Eeten, in plaats van dr. Kops. — Besloten na afloop der werkzaamheden tot de benoeming over te gaan.

Wordt ter tafel gebragt een voordragt van B. en W. betreffende de benoeming van een stads-veearst.

Hierover worden de beraadslagingen geopend. De heer de Muralt vraagt of het niet praematuur ware nu reeds dit besluit te nemen, daar de prov. veeartsen eerst met ult. Decemb. 1857 ontslagen worden.

De Voorz. gelooft dat men, streng genomen, de zaak ook zou kunnen uitstellen en is daartoe bereid, als de leden het mogten verlangen; hij meent echter dat uitstel slechts al te dikwijls aanleiding geeft tot afstel.

De heer de Muralt is zeer tegen dit laatste, doch heeft uit de voordragt niet gezien of de voorwaarden, door de provincie op zich genomen, zullen worden vervuld; bij het besluit der Staten is gezegd: »de provincie kan een gelijk subsidie verleen als de gemeenten.» Ten tweede meent Spr. dat ook moet worden bepaald of de veearts zijne kunst ook in andere gemeenten zal mogen uitoefenen.

De Voorz. meent dat die combinatie van gemeenten meer betrekking had op de kleinere welke die uitgave niet kunnen bestrijden. Ook merkt Spr. op dat betrekking tot het vroegere op, dat Ged. St. verzocht hebben over deze zaak vóór het eind van 1856 berigt te ontvangen.

De heer Pabst acht het in het belang der stad, de zaak zoodra mogelijk nu tot een einde te brengen, ten einde geen geschikt man te verliezen. Spr. vraagt waarom de aanstelling van den veearts van den burgemeester is voorbehouden.

De Voorz. zegt daarop niet het bijzonder gezegd te zijn, doch dat het koff. van B. en W. met het

oog op de politie-maatregelen waarvoor de veearts zal moeten waken, het wenschelijk geacht heeft de benoeming aan den burgemeester op te dragen.

Niemand meer het woord verlangende over de voordragt in het algemeen, komt in behandeling:

Art. 1. Er wordt van stadswege aangesteld een veearts, door den Burgemeester te benoemen en te ontslaan.

De heer de Muralt stelt als amendement voor, achter »burgemeester» te voegen »en welhouders.»

De heer Pabst stelt voor, »burgemeester» te vervangen door »raad.»

De heer Boer meent dat, bij alle genegenheid van het dagel. bestuur, om de benoemingen zoo veel mogelijk aan den raad over te laten, deze echter aan den burgemeester moet verblijven, wjl het hier geheel een maatregel van politie geldt.

De heer Ackersdijk meent dat men zeer vele ambtenaren door den burgemeester zal moeten laten benoemen, als men de categorie van politie zoo ruim neemt. Hij gelooft dat men deze benoeming aan het dagelijksch bestuur moet opdragen.

De heer de Muralt zegt dat de aanschrijving der Staten spreekt van benoeming door de gemeente, waarmede niet kan bedoeld zijn het hoofd van het gemeentebestuur; in den regel behoort de benoeming van alle ambten, behoudens de uitzonderingen bij de gemeentewet gemaakt, bij den raad; ging het aangevoerde op, dat het hier nl. een ambtenaar van politie geldt, dan zou de burgemeester, zegt Spr., vóór de benoeming van den veearts, eene voordragt van den kommissaris van politie moeten ontvangen volg. art. 191, en hiervan is geen kwestie.

De heer v. Hoytema stelt als motie van orde voor, de behandeling van dit onderwerp uit te stellen, ten einde art. 1 in verband te brengen met de algemeene beginselen omtrent de benoemingen, als deze ter sprake zullen komen.

De Voorz. vindt hierin bezwaar, daar de zaak reeds in behandeling en men reeds aan Art. 1 is.

De heer Pabst verklaart alsnu zijn amendement in te trekken.

Het amendement van den heer de Muralt wordt met 20 stemmen tegen die van de heeren Boer, v. Hoytema en v. Dielen aangenomen, en de verdere artt. worden zonder discussie, gelijk mede de geheele voordragt definitief goedgekeurd.

Aan de orde is de voortzetting der beraadslagingen omtrent de algemeene verordening voor de gemeentebelasting op voorwerpen van verbruik, waarbij de HH. de Muralt, v. d. Heuvel, Pabst, Schuller, v. Hoytema, Ackersdijk, Schuurman, Boer en de Voorz. het woord voeren over de nog te behandelen artt. die met eenige wijzigingen worden goedgekeurd, wordende daarna de verordening definitief aangenomen.

Wordt bij monde van den heer v. Rees rapport uitgebragt omtrent de zaak van het subsidie aan het R. K. armbestuur, van welk rapp. de konklusie is, dat de komm. den raad adviseert, om de subsidiën over 1854 en 1855, als in strijd met de wet, niet te verleen, doch de f 3000 voor 1856 tot het volle bedrag van f 6100, gelijk gevraagd is, toe te staan, — ter sekretarie tot eene volgende vergadering.

Aan de orde is de vaststelling van de te aanvullings- en suppletoire kohieren van de stedelijke belasting en een rekwest van J. Jörg.

De heer de Muralt meent dat geen grond bestaat om het verzoek tot afschrijving van Jörg te weigeren, wjl zijn aanslag voor de stedelijke belasting niet vroeger kon aanvangen dan op 1 Mei toen zijn rijksaanslag is ingegaan.

De Voorz. zegt dat de gronden welke voor de weigering zijn aangevoerd, ontleend zijn aan mededeelingen van den directeur der belastingen.

De heer Ackersdijk zegt dat de vader van den rekwestrant tot ult. December het huis bewoonde; op 1. Januarij werd hij aangeslagen, doch zeide toen door zijn zoon vervangen te zijn, zoo dat het niet delijk is dat de zoon moet worden aangeslagen, wjl omdat zijn vader ontslagen is.

De heer v. d. Heuvel merkt aan, dat de grondslag waarop de belasting geregd wordt, die is van den aanslag voor 's rijks belasting op het personeel van het vorige jaar, waarop de rekwestrant Jörg niet voorkwam, welke hij terecht reklameert tegen zijn aanslag in de steds. direkte belasting.

De heer v. Dielen zegt dat hij niet kon zijn aan-

geslagen omdat zijn vader dat was, en hij daarom op het suppletoir kohier gebragt werd.

Niemand meer het woord verlangende worden de kohieren goedgekeurd, nadat met 15 tegen 10 stemmen besloten is afwijzend te beschikken op het verzoek van Jörg, waarbij tegen stemden de heeren Metelinkamp, Pabst, v. d. Heuvel, Visscher, Jongeneel, v. Cleeff, v. Hoytema, Bosch, de Muralt en v. Stirum.

Aan de orde van behandeling is het rekwest van D. Rijnbergen.

De heer v. Hoytema zou den raad in overweging geven, den adressant te antwoorden dat de zaak die hij verlangt niet ligt binnen den kring der bevoegdheid van den raad, en hem te verwijzen naar Burg. en Weth. Spr. wijst er op, dat aan het verzoek van den adressant om tot onderwijzer der 2e kl. te worden aangesteld niet kan worden voldaan, ook wjl de plaatselijke schoolkommissie besloten heeft de bestaande vakature voorloopig niet aan te vullen, en hij zegt ook te gelooven dat een individu het regt niet heeft de zaak uit de deliberatie van Burg. en Weth. te brengen, en zich tot den raad te wenden, hetgeen Spr. als het ware dwingen neemt. Verder zegt Spr. nog dat volgens de koninklijke besluiten de bijzondere scholen worden opgericht door Burg. en Weth. en niet door den raad, terwijl de benoeming geschiedt ten gevolge van een vergelijkend examen, waarvan dispensatie kan gevraagd worden, die door den minister eveneens aan Bnrg. en Weth. wordt verleend. Spr. ziet dus geen enkelen grond om dit rekwest in deze vergadering te behandelen.

De heer Pabst wil den adressant verwijzen naar Ged. Staten, die konden onderzoeken of de redenen der weigering van B. en W. geldig zijn. De dispensatie meent Spr., dat niet te pas komt, als slechts één persoon naar de betrekking dingt.

De heer v. d. Heuvel gelooft dat de docenten te beschouwen zijn als ambtenaren en acht dan den Raad niet zoo onbevoegd.

De Voorz. zegt, dat de raad, hoewel de beslissing niet nemende, toch goede waarborgen heeft in de schoolkommissie, die hij zelf benoemt en van wier advies Spr. noode zou afgaan. De bevoegdheid echter erkent hij geheel.

De heer v. Hoytema blijft er bij, dat de raad onbevoegd is om in dit geval eenig oordeel uit te spreken.

Niemand over deze zaak meer het woord verlangende, wordt op voorstel van den Voorz. besloten, den adressant te kennen te geven, dat wat den raad betreft, zijn verzoek voor geene gunstige beschikking vatbaar is.

Aan de orde is alsnu het rekwest van L. v. d. Post.

Den heer Schuller komt deze zaak vrij gewichtig voor, met betrekking tot de vraag, of de stad verantwoordelijk is voor schade bij nacht aan de rijk op straat bevindende eigendommen der burgers toegelaten, wjl zij alsdan daarvoor niet kunnen waken, doch de einde belasting betalen voor eene behoorlijke politie. Een bevestigend antwoord zou de kas van de stad zwaren; in het tegenovergestelde vrees Spr. dat men zekere onwilligheid zal zien, want de burgers worden uitgenoodigd de baliën, als waarvan hier sprake is, te laten maken, de politie wordt betaald om te waken, en schiet zij te kort, dan ware het hard, den ingezetenen de schade te laten dragen. In België wordt bij oproer en plundering den burgers schadevergoeding gegeven; Spr. weet niet, of die wet ook hier bestaat; doch om het gewigtig antecedent, dat de nu te nemen beslissing zou kunnen stellen, zou hij de zaak gaarne aan het onderzoek eener speciale kommissie niet opgedragen.

De Voorz. merkt op dat de bedoelde wet in Nederland niet is toegepast.

De heer Ackersdijk meent dat de stad niet verplicht is eene schade als deze te vergoeden, hoezeer men zich te regt over de geringe waakzaamheid der politie moge beklagen. Spr. ziet in de zaak een nieuwen prikkel om de politie te verbeteren.

De heer de Muralt gelooft dat in bepaalde gevallen reden kan bestaan om zoo al niet de geheele schade te vergoeden, dan toch daarin te gemeet te komen, en dan zou hij er voor zijn, dit hier te doen.

De heer v. Hoytema merkt aan dat de kommissaris van politie slechts weet te zeggen dat het gebeurd is na 5 uur in den morgen, wanneer geene

wakers meer op straat zijn; Spr. meent dus dat gedurende eenige uren de stad in een zeer ongelukkig toestand verkeert.

De heer *v. Rees* zegt dat er zijns inziens geen sprake kan zijn van schadevergoeding; wierd die in dit geval verleend, dan zouden ook alle diefstallen vergoed moeten worden, daar die evenzeer aan de onachtzaamheid der politie kunnen worden toegeschreven.

De heer *Pabst* trekt uit het gebeurde niet het besluit van den heer *v. Hoijtema*, wjl het afbreken in één oogenblik geschieden kon. Spr. is overigens ook van meening, dat men hier eene tegemoetkoming kon toestaan.

De Voorz. merkt op dat dergelijke zaken, hoe ook de politie zij ingerigt mogelijk blijven; hij heeft niettemin zijne ontevredenheid betuigd, dat dit nog kon gebeuren. Verplichting tot vergoeding bestaat niet en Spr. stelt dus voor, den adressant te kennen te geven, dat de raad het betreurt dat dergelijke balddadigheid heeft plaats gehad, doch voor het gemeentebestuur geene verplichting bestaat om daarvoor vergoeding te verleenen.

Dit voorstel zonder omvraag aangenomen zijnde wordt overgegaan tot de vervulling der vakaturen in de komm. van geneesk. toezicht en worden tot leden der komm. benoemd, dr. *J. P. F. v. d. Lith* en prof. dr. *L. E. v. Goudoever*, waarna de vergadering uiteengaat.

Zitting van Donderdag 29 Januarij.

Voorzitter Mr. *N. P. J. Kien*.

De Voorzitter deelt mede dat zijn ingekomen:

een besluit van Gedep. Staten houdende magtiging om met het gemeentebestuur van Rietveld en de Bree in overleg te treden tot regeling van het beurtveer, — voor informatie,

een prov. blad No. 7, houdende aanschrijving betreffende het gevaar en de maatregelen ter voorkoming van zelfontbranding van steenkolen, — ter sekretarie om daarop ter gelegener tijd te attenderen;

eene resolutie van Burg. en Weth., waarbij, met eene voordragt tot goedkeuring, in den raad wordt overgebracht een door den gemeenteraad van Tiel vastgesteld regl. en tarief voor het beurtveer tusschen Utrecht en Tiel, — ter sekretarie en de behandeling in eene volgende verg.;

twee missiven van dr. *v. d. Lith* en prof. *Goudoever* houdende kennisgeving, dat zij de benoeming tot leden der Komm. van geneeskundig toezicht aannemen; — voor informatie.

Wordt ter tafel gebracht eene resolutie van Burg. en Weth., waarbij wordt overgebracht een afdruk van een door den gemeenteraad van Haarlem aan den Koning gerigt adres om vrijstelling van het zegelregt voor de registers van den burgerlijken stand, welke afdruk vergezeld gaat van eene missive, waarbij de raad verzocht wordt zijne adhaesie aan dit adres te geven.

Op voorstel van den Voorz. wordt deze zaak daadlijk in behandeling genomen.

De heer *v. d. Heuvel* acht de beschouwingen in het adres verrat zeer juist, en stelt voor dergelijk rekwest in te dienen, welk voorstel door den heer *Ackersdijk* ondersteund wordt, waarop zonder hoofdelijken omvraag hiertoe wordt besloten, alsmede om Burg. en Weth. te magtigen namens den raad uitvoering aan dit besluit te geven.

Wordt ter tafel gebracht een voordragt tot het doen van eenige af- en overschrijvingen, — ter sekretarie tot eene volgende verg.

Is nog ingekomen een rekwest van den heer *Kemink* verzoekende, daar hij vernomen heeft dat het kontrakt met de heeren *Bosch* aan eene revisie wordt onderworpen, bij de uitgave eener courant van zijnentwege in aanmerking te komen voor de uitgave eener stads courant.

Wordt, als hiermede in naauw verband staande, op verzoek van den Voorz., door den heer *de Muralt* rapport uitgebragt namens de Komm. die den raad zal dienen van konsideratie en advies in zake de rekognitiegelden der Utr. Courant en de verslagen van het verhandelde in zijne vergaderingen, van welk rapport de konklusie is, dat de Komm. adviseert, 1. zich met de des betreffende voordragt van Burg. en Weth. te vereenigen en met de heeren *Bosch* eene schikking aan te gaan, waarbij zij zich verplichten bij voortdurend jaarlijks f 200 aan de stad uit te keeren en een zeker getal exemplaren der courant af te staan, van welke schikking een formeel kontrakt zal worden opgemaakt waarbij het gemeentebestuur zich verbindt geen andere courant het regt te geven de officieele stukken op te nemen, en de uitgevers aannemen alle publikatiën op te nemen en gratis alle advertentiën te plaatsen, waarvan de kosten niet op derden kunnen verhaald worden, welk kontrakt elk jaar zal kunnen worden opgezegd; — en 2. de verlangde tegemoetkoming van f 600 voor de opname der verslagen toe te staan, op de volgende voorwaarden:

1. dat de snelschrijver alle vergaderingen bijwone en daarvan verslagen opmaken welke ten spoedigste, uiterlijk binnen acht dagen zullen worden publiek gemaakt;

2. dat ieder lid 24 uren na de Verg. eene gedrukte proef of geschreven kopie ontvangt, welke binnen tweemaal 24 uren ter drukkerij teruggezonden

moet worden; terwijl bij niet terugzending het ongekorrigeerd verslag zal opgenomen worden;

3. dat binnen tweemaal 24 uren daarna het verslag zal worden afgedrukt;

4. dat zoo de vergaderingen eikander onmiddellijk opvolgen of meer dan drie in eene week gehouden worden de termijn voor de toezending der proeven tot 48 uren verlengd wordt;

5. dat de leden hunne eigene kopie kunnen inzenden, waarvan het den uitgevers vrijstaat, zoo zij te uitvoerig is, een uittreksel te maken, dat mede den sprekers zal worden toegezonden;

6. dat ter beschikking van den raad zal worden gesteld een zeker getal exemplaren van het verslag, in hetzelfde formaat en op gelijksoortig papier gedrukt als die welke de leden der Prov. Staten ontvangen.

Wijders stelt de komm. voor, Burg. en Weth. te magtigen, in den geest der omschreven bepalingen eene overeenkomst aan te gaan, eveneens per jaar opzegbaar, terwijl zij de aanneming van het eene voorstel afhankelijk maakt van die van het andere, zoodat als de uitgevers de uitkeering niet willen betalen of de voorwaarden niet aannemen, Burg. en Weth. zullen worden uitgenoodigd in overweging te nemen, in hoeverre, het met het oog op de uitkeering die men zou verliezen en de kosten die men voor het verslag zou besteden, raadzaam zou zijn, alle betrekkingen met de uitgevers af te breken en andere middelen te beramen, om tot de uitgave eener stadscourant te geraken.

De Voorz. stelt voor, dit rapport met het ingekomen rekwest van den heer *Kemink* ter sekretarie te deponeren en deze zaak in de volgende vergadering te behandelen.

Den heer *Mulder* komt het wenschelijk voor, aan die zaak wat meer openbaarheid te geven; uit het rapport is gebleken dat het den raad vrijstaat te handelen met wien hij wil; het terrein is dus zuiver en door konkurrentie te openen kan men wellicht tevens het materieel belang der stad in deze bevorderen. Spr. vraagt echter tevens, in welken geest eene courant geschreven behoort te worden, die de raad eenigermate als zijn orgaan zal bezigen? — hij spreekt hier niet bepaald van dezen of genen partijgeest, maar van een geest die niet uitdrukt den zin van de burgerij dezer stad; — in de Utr. cour. was in den laatsten tijd die zin niet op te merken, en als die cour. dus tegenwoordig eene partij-courant ware, dan kon van dezen raad toch geen ondersteuning aan haar uitgaan. Spr. heeft zich verwonderd, dat in het rapport daarover geen woord gesproken wordt. Spr. acht het zeer wel mogelijk dat, als men aan deze zaak meer openbaarheid geeft, zich ook anderen opdoen en men voordeliger voorwaarden kan bedingen.

De heer *de Jong* gelooft, wat de konkurrentie betreft, dat het in het belang der stad is, die open te stellen, en Spr. meent in den geest der Komm. te spreken, als hij daartoe adviseert. Spr. beaamt verder dat in de Komm. het punt niet ter sprake is gebracht, in welken geest de courant geschreven wordt; Spr. is geen partijman en daarom is dat denkbeeld bij hem niet ontstaan. Spr. zou er ook zeer tegen zijn, dat de raad eene soort van censuur op de courant wilde houden. Hij meent voorts dat de Komm. het belang der stad op het oog heeft gehad, en dat, zoo er voordeliger voorstellen gedaan wierden, zij de eerste zou zijn, om die te ondersteunen.

De heer *Mulder* zegt niet gesproken te hebben van censuur, maar alleen er op gewezen te hebben, dat de raad geen partijcourant kan ondersteunen. Spr. herinnert aan hetgeen in der tijd gebeurd is met het dagblad van 's Gravenhage en dat toen bepaald is, dat dit blad geheel kleurloos moest zijn. Als individuen hebben de raadsleden vrijheid van spreken en schrijven, naar hunne overtuiging; na het intreden der raadszaal hebben zij pligten te vervullen, enkel met oog op de belangen der stad en burgerij. — Voor den aanvang van elke verg., zegt Spr. wordt eerbiedig gevraagd, dat het gegeven zij, met onpartijdigheid de belangen der stad voor te staan, en dat kan men toch niet doen met eene partij-courant voor te staan. Spr. wijst op de Haarlemsche courant, als een toonbeeld van onpartijdige journalistiek, en acht het wenschelijk, dat men zulk eene courant tot orgaan hadde. Hij verlangt geen censuur, maar wil slechts uitgedrukt hebben, dat het blad niet in eenzijdigen geest zal geschreven worden. Overigens moet zulk eene courant goede stukken kunnen opnemen, maar moet zij het publiek geene leugenachtige, eenzijdige en partijdige artikelen opdisschen.

De heer *de Jong* wil niet zeggen, dat de raad er voor zou moeten zijn, dat in de courant een partijgeest werd uitgedrukt, maar meent dat men zich alleen met het officieel gedeelte der Utr. Cour. behoort bezig te houden. Wat het dagblad van 's Gravenhage betreft, zegt Spr., dat zoo hij wel onderrigt is, de schrijver een ambtenaar van de stad is, die slechts berichten maar geene hoofdartikelen opnemen mag. Wil men dit ook hier, misschien, zegt Spr., is het wenschelijk, maar het zou gewis met groote kosten gepaard gaan. Het doel der komm., zegt Spr., is geweest, op de goedkoopst mogelijke wijze mee te deelen wat het publiek verlangt te weten.

De Voorz. acht de zaak van veel gewigt en meent

dat men haar met bedaardheid moet behandelen. Spr. moet de zienswijze deelen van den heer *Mulder*, en hij meent dat de raad wel eenigzins acht moet slaan op de kleur van een blad, dat hij begunstigt. Tot voor korten tijd, zegt Spr., was de Utr. Cour. kleurloos, doch in den laatsten tijd viel er zekere politieke geest in op te merken. Spr. zou ook liever een kleurloos blad hebben, afgescheiden van die artikelen welke met de namen der schrijvers onderteekend wierden. De zaak alléén te beschouwen uit een finantieel oogpunt komt Spr. te ver gedreven voor, en hij gelooft dat als een blad gelijk de Asmodee of de Zierikzeesche Nieuwsbode de gunstigste voorwaarden aanbodt, de stad daárin toch niet hare officieele stukken zou kunnen plaatsen, en Spr. meent, dat als een nieuw kontrakt werd aangegaan, men dan eenigzins zijne wenschen omtrent den toon van het blad zou kunnen te kennen geven. Op het oogenblik, zegt Spr., is het slechts eene voorloopige discussie, waarom hij het denkbeeld van den heer *Mulder*, om meerdere konkurrentie uit te lokken, wel eenigzins praematuur acht, weshalve hij in bedenking geeft, om niet op de beslissing te prejudiceeren, beide stukken ter sekretarie te deponeren en in de volgende verg. te behandelen, als de leden en het publiek meer met de zaak bekend zullen kunnen zijn.

De heer *v. Hoijtema* zou meenen, dat zoo des voorzitters voorstel gevolgd wordt, de zaak tot in het on eindige wordt uitgesteld. Spr. merkt op, dat toen de zaak in de komm. werd overwogen, in de Utr. Cour. geene politieke artikelen voorkwamen en men gemeend heeft, haar als een zeer onschuldig blad te kunnen beschouwen. Nu evenwel in den laatsten tijd meer eene politieke kleur in sommige artikelen doorstraalt, acht hij het bezwarend, dat in den raad de juistheid van die strekking zou moeten worden overwogen. Alles in aanmerking genomen, acht Spr. het eindelijk wenschelijk, dat ook het rekwest van den heer *Kemink* in handen der komm. worde gesteld, opdat deze een nader advies uitbrengt.

Den Voorz. komt dit praematuur voor; het stuk, zegt Spr., wordt eerst ter tafel gebracht en de raad moet dus eerst zeggen dat hij de konkurrentie wil openstellen.

De heer *de Muralt* zegt, dat door de komm. wel dergelijk op de konkurrentie is acht gegeven en de heeren *de Jong* en *v. Rees* namens haar vruchteloos onderzocht hebben of ook andere personen genegen waren die zaak te ondernemen of wel op voordeliger voorwaarden de publiciteit der handelingen van den Rad kon worden verkregen.

De heer *Mulder* zegt, dat zoo goed als de heer *Kemink* een adres heeft ingediend, toen hij vernam dat de zaak op nieuw zou geregeld worden, ook anderen zich kunnen opdoen, als aan de zaak meer bekendheid gegeven wordt. Spr. wil niet alleen aan de heeren *Bosch* bij uitsluiting het regt geven, maar ook niet aan twee personen; hij wil den heer *Kemink* niet de preferentie geven, maar ook aan geen ander.

De Voorz. herhaalt, dat hij het wenschelijk acht, dat de raad eerst over de zaak denke, alvorens de konkurrentie open te stellen.

De heer *v. Rees* zegt, dat de komm. tot de overtuiging gekomen was, dat aan de uitgave van een blad zulke groote bezwaren verbonden zijn, dat het volstrekt niet te verwachten was, dat een ander dan de heer *Kemink* er toe zou overgaan. Men mag, zegt Spr., over de heeren *Bosch* denken zoo men wil, maar het is naauwelijks te betwijfelen, dat het blad van den heer *Kemink* eene partij-courant zal zijn gelijk de heer *Mulder* bedoelt. Spr. gelooft dat de zaak ver genoeg gevorderd is om zonder verder onderzoek tot de discussie over te gaan.

De Voorz. zegt dat, zoo hetgeen de vorige Spr. betreffende de courant van den heer *Kemink* zegt, verwezenlijkt wierd, hij gelooft dat hij dan tegen beide bladen zal zijn. Spr. meent echter dat het nog zoo ver niet is; het kontrakt met de heeren *Bosch* is verbroken, en de raad is nu vrij; nu biedt zich een tweede persoon aan en wil men nu onmiddellijk nog meer konkurrentie uitlokken, dan zal Spr. zich er niet tegen verzetten, hoewel hij meent, dat men daarmede nog moet wachten.

De heer *Ackersdijk* zegt, dat de raad reeds geruimen tijd verstoken is geweest van een verslag, hij acht het dus wenschelijk, dat er spoed met de zaak worde gemaakt, en dat men zich niet verdiepe in veronderstellingen van wat gebreken kan. De uitgevers der Utr. Cour., zegt Spr., hebben het voorstel gedaan de verslagen te leveren en verlangen daarvoor eene niet overdevene tegemoetkoming; men heeft dus de gelegenheid de verslagen geplaatst te zien in eene courant die gelezen wordt. Ware die nu zoo aanstootelijk dat men het verslag er niet aan kon toevertrouwen, dan zou hij er mede tegen zijn. Tot nog toe heeft zij echter geen aanstoot gegeven en hij acht het dus meest in het belang der stad, de zaak in overweging te nemen. Mogt die courant later een heftigen toon aannemen, en verscheen dan eene andere, die gematigd was, zoo kon men na verloop van een jaar veranderen, b. v. als een Courant werd opgericht die de goede eigenschappen bezat welke de heer *Mulder* alleen aan de Haarlemsche Courant toekent. Onraadzaam acht Spr. het echter, te wachten tot eene zoodanige courant het licht ziet.

De heer *v. Rees* meent dat men niets anders te doen heeft dan zich te verklaren over de konklusie

van het rapport; kan men zich daarmee vereenigen, men neme het voorstel der Komm. aan; zoo niet, dan verwerpe men het. Spr. zegt nog dat het ook veel voor heeft, dat de Utr. Cour. in ieders handen is, hetgeen met eene nieuwe courant, althans het eerste jaar, niet het geval zou zijn. Buitendien, zegt Spr., stelt de Komm. voor, dat men het kontrakt telken jare zal kunnen opzeggen, zoodat er geen bezwaren zouden bestaan, die beletten dat men later veranderde.

De Voorz. kan zich niet geheel vereenigen met het gesprokene door den heer *Ackersdijk*. De kwestie, zegt Spr., is niet alleen wie het verslag zal drukken, maar ook hoe in het vervolg de relatien tot de Utr. Cour. zullen zijn. Spr. is niet veel voor veranderen, doch gelooft dat als men de betrekking tot die courant hernieuwde, men in overweging zou moeten nemen of men eene partij-courant verlangt, wat Spr. verklaart, bij hem niet het geval te zijn. Vroeger zegt Spr., was er meer censuur over de courant, welk verband nu verbroken is; zij kan een blad worden als de *Asmodee*, en dien geest kan men, meent Spr., toch niet wenschen in eene courant, die de raad als het ware voordeel verschaft, want als een nieuw blad de publikatien en advertentiën krijgt, meent Spr. dat de Utr. Cour. aan eene langzame toring zal sterven. Er is nu, zegt Spr., een nieuw stuk ingekomen ten gevolge waarvan eene konkurrentie kan worden geopend; hij blijft er daarom voor, dat de zaak in de volgende vergadering worde overwogen en herhaalt zijn voorstel om beide stukken ter sekretarie te deponeren.

De heer *v. Hoytema* bevestigt mede, dat de Komm. heeft gesproken over de courant van de heeren *Bosch* met betrekking tot het drukken der verslagen en het plaatsen van publikatien en advertentiën, doch dat geen der leden over de kleur der courant gesproken heeft, wijl allen meenden dat zij zoo kleurloos was, dat daarvan geen sprake kon zijn. Nu, vervolgt Spr., zegt iemand dat er kleur in is, en ook hij heeft in de laatste dagen artikelen van de redaktie tegen de regering daarin gevonden, en hij is het met den heer *Mulder* eens, dat dan de raad haar niet tot orgaan kan gebruiken; nu meldt zich een ander aan, wiens politieke rigting wel bekend is, doch men weet niet of deze ook in zijn blad zal heerschen, doch nu is de Komm. daardoor ook op een ander standpunt gebragt, en daarom stelt Spr. voor, dat ook dat rekwest haar in handen wordt gegeven, om in verband met het reeds uitgebragt advies een nieuw advies uit te brengen.

De heer *de Jong* zegt er belang in te stellen, dat wat hij heeft gesproken niet verkeerd worde opgevat. In de Komm. zegt Spr. is over den geest ~~niets gezegd~~, maar hij wil wel zeggen, dat als de ~~courant~~ *Asmodee* in den geest der *Asmodee* danige couranten de eer te bewijzen van haar het verslag van den raad te laten opnemen.

Niemand meer het woord verlangende wordt het voorstel van den heer *van Hoytema* met 15 tegen 10 stemmen verworpen, waarna zonder omvraag konform dat van den Voorzitter besloten wordt. Voor het voorstel van den heer *v. Hoytema* hebben gestemd de HH. *v. d. Heuvel*, *v. Veersen*, *Schuller*, *v. Hoytema*, *Schuurman*, *Jongeneel*, *v. Boetzelaer*, *Visscher*, *v. Stirum* en de Voorz.

De Voorz. deelt mede, dat nog is ingekomen: eene mededeeling van den heer *W. C. van Dijk*, ten geleide van eenige teekeningen die den raad worden aangeboden, — besloten de eerste voor kennisgeving aan te nemen en de teekeningen in het archief op te nemen;

eene missive van den heer *E. Delwart*, advocaat te Luik, verzoekende dat de raad eene aanvraag om koncessie voor een spoorweg van Luik naar Utrecht bij de hooge regering ondersteune; — ter sekretarie;

eene missive van den heer *de Muralt*, mededeelende een antwoord van Gedep. Staten op een bezaarschrift van dat lid tegen de gemeente-begroting voor 1857; — ter sekretarie.

Werd ter tafel gebragt eene voordragt betreffende eenige rekwesten om afschrijving van de kohieren der direkte belasting over 1856.

De heer *de Muralt* merkt aan, dat hij op een der rubrieken het voorstel gevonden heeft om *M. Overstraten* te ontheffen op grond dat hij zijne woning had verlaten en bij een ander inwoonde.

De Voorz. zegt dat *Overstraten* ontheffing verzoekt wijl hij zijne woning, op 1. Nov. 1855 verlaten heeft, om eene kamer te betrekken; bij het opmaken der kohieren was zulks niet gebleken, doch nu wel, zoodat hij behoort te worden afgeschren.

De heer *de Muralt* meent dat hij toch aangeslagen moet blijven tot 1 Mei, wijl hij voorkomt op het kohier voor het personeel, als aangeslagen van 1 Mei 1855 tot ultimo April 1856. Hij heeft, zegt Spr., zijne woning wel in Nov. 1855 verlaten, maar op het kohier komt hij steeds voor als aangeslagen in de rijksbelasting, en de omstandigheid, dat hij die na 1 Mei niet meer zal betalen, kan van geen invloed zijn op zijnen aanslag in de plaatselijke belasting voor de vier eerste maanden van 1856.

De heer *Ackersdijk* gelooft dat hier een misverstand plaats heeft, wijl de rijkskohieren loopen van Mei 1855 tot Mei 1856, doch het stedelijk kohier

aanvangt met Januarij, terwijl men voor dit laatste tot grondslag neemt het rijkskohier dat op dien tijd loopende is. Doch op 1° Januarij was rekwestr. niet meer belastingschuldig ten opzichte van het rijk en kon hij dus niet ten opzichte der gemeente belasting-schuldig worden.

De heer *de Muralt* meent dat de persoon belasting schuldig blijft tot Mei, al heeft hij de woning ook met November verlaten. Het rijk, zegt Spr., verleent alleen restitutie van paarden, en komt een ander persoon in de woning waarvoor een ander reeds is aangeslagen, dan profiteert deze hierbij en betaalt voor het overige van het dienstjaar daarvoor niets.

De Voorzitter stelt met het oog op het bezwaar van sommige leden voor, de voordragt, met uitzondering van wat dezen persoon betreft, goed te keuren, hetgeen zonder hoofdelijken omvraag geschiedt.

Aan de orde is de voordragt betreffende de subsidie over 1857 aan het Israëlitisch armbestuur te verleenen; strekkende om onder goedkeuring der overgelegde rekening over 1856 en begroting voor 1857, in overeenstemming met het ook voor het R. K. armbestuur aangenomen beginsel, slechts eene som van f 450 te verleenen.

De heer *Schuurman* zoude meenen dat door het ontvangen legaat blijkens de overgelegde rekening geen subsidie zoude vereischt worden, nogtans kan hij zich met het beginsel van jaarlijksche vermindering vereenigen en zal voor de voordragt stemmen.

De heer *van Lier* heeft met leedwezen vernomen, dat men op de betrekkelijk geringe tot dusverre verleende subsidie nog eene vermindering voorstelt. Spr. zegt, dat het altijd een groote hinderpaal is geweest, dat er geene toereikende inkomsten voorhanden zijn, terwijl de armoede zeer groot is, waardoor zware lasten op de leden drukken; er zijn vele instellingen, waartoe de leden bijdragen, maar het getal der armen en de behoefte zijn groot, vooral wijl beletselen, van godsdienstigen aard, den behoeftigen verhinderen in vele voorregten te deelen, welke de belijders van andere gezindten kunnen genieten. De behoefte vermeerdert elk jaar en met de meest mogelijke zuinigheid kan naauwelijks met de subsidie in de dienst worden voorzien. Spr. merkt nog op, dat het kerkbestuur sedert jaren aanmerkelijke voorschotten aan het armbestuur gedaan heeft, wijl anders de dienst reeds lang had moeten gestaakt worden. Het oog slaande op de subsidiën in andere gemeenten, moet Spr. met bescheidenheid en bezadigheid zeggen, dat die hier gering is; f 500 acht hij waarlijk niet te hoog en hij zou dus mogen verwachten, dat die geringe subsidie, althans dit jaar, onverminderd mogt blijven, waarom hij voorstelt dit jaar, zonder kousekventie voor het vervolg, de subsidie op f 500 te laten bestaan.

De heer *Boer* kan aan dit voorstel zijn bijval niet schenken. De grond die de Komm. voor het armwezen bewogen heeft voor te stellen slechts f 450 te verleenen, zegt Spr., ligt niet in het denkbeeld dat er geen behoefte bestaat, maar dat voorstel is gedaan met het oog op de armenwet, waarin bijkbare afkeer van het verleenen van subsidiën doorstraalt. De Komm. heeft er zooveel mogelijk op willen aandringen, dat men langzamerhand een toestand deed ontstaan, waarin eindelijk aan de vrije liefdadigheid zal komen, wat tot haar behoort, en aan de stedelijke administratie alleen blijven, wat als tak van algemeene dienst noodig is, en daarom heeft zij voorgesteld langzamerhand van het stelsel van subsidiën af te gaan. f 50 acht Spr. eene geringe vermindering, die gemakkelijk door de vrije liefdadigheid kan worden vergoed, en de heer *v. Lier* weet zeer wel, dat het Israël. armbestuur daaraan niet behoefte te wanhopen in eene stad, waar ook aan andersdenkenden zooveel gegeven wordt.

De heer *v. Lier* vindt volstrekt niets af te dingen op hetgeen de heer *Boer* in beginsel heeft aangevoerd, maar men moest trachten tot het doel te geraken zonder storing van de dienst. Spr. acht de vermindering van $\frac{1}{10}$ op de betrekkelijk geringe subsidie in verhouding tot het aantal armen te aanzienlijk. Men heeft, zegt hij, daarop niet kunnen rekenen en daarom zou hij wenschen, dat zijn voorstel ingang bij de vergadering mogt vinden.

Niemand meer het woord verlangende, wordt het amendement van den heer *v. Lier*, in stemming gebragt, met 13 tegen 12 stemmen verworpen en zonder hoofdelijken omvraag konform de voordragt besloten. Voor het voorstel van den heer *v. Lier* hebben gestemd de heeren *v. d. Heuvel*, *Metelkamp*, *v. Veersen*, *Mulder*, *v. Hengst*, *Bosch*, *Pabst*, *de Muralt*, *Hindloep*, *v. Lier*, *v. Stirum* en de Voorz.

Aan de orde is het rapport der Komm. voor de zaken van het armwezen, betreffende de bedenkingen van Gedep. Staten tegen de aan het R. K. armbestuur te verleenen subsidie, welke Komm. adviseert tot het verleenen over 1856 van f 6100.

De heer *v. Rees* merkt op, dat door dit advies geenszins is weggenomen het vorig gevoelen der Komm. betreffende de wenschelijkheid van de trapsgewijze vermindering der subsidiën. Alleen de omstandigheid dat hier eene subsidie moest verleend worden voor drie jaren, heeft de Komm. tot het voorstel geleid, om de aangevraagde subsidie voor 1856, die nu ook voor 1854 en 1855 zal moeten dienen, tot het volle bedrag toe te slaan. Het doet de Komm. echter leed, dat zij uit een gevoel van billijkheid van

het reeds aangenomen standpunt heeft moeten afgaan.

Den heer *Pabst* doet het leed, dat op de aanmerking, van Ged. Staten dat de subsidie slechts gegeven kan worden over het loopende jaar, de vroeger door den raad toegestane som, waaraan de komm. heeft erkend dat behoefte was, is verminderd, op grond dat men niet meer kan geven dan gevraagd is. Spr. acht het natuurlijk dat voor het loopende jaar niet meer gevraagd is, wijl het R. K. arm. meende, dat de te korten over de vorige jaren zouden gedekt worden; hij begrijpt niet waarom men niet meer kan geven dan gevraagd wordt daar men toch weet dat aan meer behoefte is, maar gelooft dat de billijkheid in alle geval zal meebrengen dat men het volgend jaar niet met kracht het beginsel van vermindering doordrijft, maar er op lette dat in het vorige jaar geen subsidie verleend is.

De Voorz. merkt op dat van de subsidie gesproken wordt, als ware zij eene doorgaande geweest, terwijl zij slechts in buitengewone omstandigheden verleend werd, zoodat als die zich het volgend jaar niet voordeden, alle aanleiding om subsidie te geven ophield.

In stemming gebragt wordt alsnu het voorstel der komm. met 23 stemmen tegen die der HH. *v. Veersen* en *v. Cleeff* aangenomen.

Wordt bij monde van den heer *Boer* rapport uitgebragt, door de komm. belast met het ontwerpen van een reglement op de benoeming van gemeenteambtenaren en bedienden, betreffende eenige wijzigingen in haar koncept gebragt, — besloten het rapport met de bijlagen ter sekretarie te deponeren en het koncept te laten drukken.

Ingekomen een rekwest aan Weigraaf en Hoogheemraden van den polder Hooge en Lage Weide, verzoekende vrijdom voor de ingelanden van de betaling van schutgelden, — met voordragt van Burg. en Weth. om dien niet te verleenen, op grond van onbevoegdheid.

De heer *Pabst* meent dat men toch wel een bestaanden vrijdom kan bestendigen. Den stand der zaak acht Spr. deze: de landerijen bij en om de sluis behoorden aan Utrecht, in 1420 zijn zij partiëel verkocht, er was toen geen sluis, maar eenvoudig een dam met een schut ten behoeve der landen onder Vleuten, en alzoo kregen de lager liggende landen geen water dan hetgeen men expres inliet; toen een sluis was gemaakt, had men last van water door het schutten, van daar dat sedert 200 jaar bepaald is, dat de ingelanden van de Lage Weide vrij zullen zijn van de betaling der sluisgelden waarom Spr. voorstelt, den bestaanden vrijdom niet te ontnemen, maar het verzoek toe te staan.

De Voorz. zegt dat wat voor 200 jaar bestaan heeft niet altijd meer geldig is, Spr. meent dat er vroeger een dam was. Dit was een bezwaar voor de schuiten die in het vaarwater wilden komen, en Spr. meent dat men voor het gemak dat eene sluis geeft, wel eene kleine retributie mag geven.

De heer *Pabst* zegt dat de sluis in 1625 gemaakt is, en sedert dien tijd is er vrijdom genoten. Op het gezegde van den Voorz. terugkomende, zegt Spr. dat wijl de vrijdom 200 jaren bestaan heeft en men kan aantoonen waarom ze werd verleend, wijl nl. die sluis op verre na niet in het voordeel der ingelanden is, die veel liever een dam hadden — men het verzoek moet toestaan. Den last acht Spr. ook zoo gering niet, daar de sluis f 150 en meer kan opbrengen en hij ziet niet in, waarom men afgaat van hetgeen onze voorvaders niet zonder goede gronden hadden vastgesteld.

De Voorz. verklaart zich mede gehecht aan wat de voorvaders deden en ziet soms met leedwezen sommige goede zaken verdwijnen. Spr. zegt echter niet te begrijpen, waarom de ingelanden, als de sluis tot hun nadeel is, die niet beschouwen al een dam.

De heer *Boer* merkt op dat in het verzoekschrift niet van een regt gesproken wordt, maar men zich slechts beklagt dat de wet zoo streng wordt toegepast, en de bepaling der grondwet, dat in zake van belastingen geen privilegie mag verleend worden, acht Spr. te duidelijk, dan dat een gemeenteraad daarvan ten genoeg van sommige leden van een polderbestuur vrijstelling zou kunnen verleenen.

De heer *v. d. Heuvel* acht den gemeenteraad onbevoegd om eene gunstige beschikking op dit rekwest te verleenen.

Wordt alsnu met 22 stemmen tegen die van den heer *Pabst* overeenkomstig de voordragt besloten.

Op voorstel van den Voorz. wordt alsnu overgegaan tot de zamenstelling van het stembureau voor de verkiezing van een lid van den gemeenteraad in plaats van den heer *v. Asch v. Wijck*, en worden daartoe benoemd de HH.: *v. Dielen*, tot voorz. *Boer* tot plaatsvervangend voorz. *Ackersdijk*, *v. Beest*, *v. Rees* en *v. Stirum*, tot stemopnemers, en *Pabst*, *Bosch*, *de Jong*, *Muralt*, *Metelkamp* en *Schuller*, tot plaatsvervangers.

Wegens het vergevorderd uur wordt hierop de vergadering gesloten.

